

KROMĚŘÍŽ FORFEST 2017

Huszár, Vasks, Silvestrov... a také Emmert, Medek, Štochl (a další) ... jména, která se pro mě stala synonymem toho nejlepšího v průběhu hlavní části festivalu současného hudebního a výtvarného umění s duchovním zaměřením FORFEST Kroměříž (18.–26. 6.).

Zaznělo množství krásné hudby (pravda, také několik děl s opačným vyzněním či ne vždy dramaturgicky šťastně zvolených), ale díla výše jmenovaných autorů na mě zapůsobila jako zázrak, zjevení. Nestávalo se často za dobu mých každoročních návštěv FORFEST-u, abych se nemohl zmínit o všech skladbách a interpretačních výkonech, které si to svou úrovní zaslouhují. Začneme tedy alespoň o těch top.

I když **Brno Contemporary Orchestra** pod vedením vynikajícího **Pavla Šnajdra** nadchl dokonalým provedením *Nebeských pastvin* Josefa Adamíka (obnovená premiéra, letos by se Adamík dožil 70 let) a *Sedmi slovy Krista na kříži (1. komorní symfonie)* Pavla Zemka, to, čeho jsme byli svědky ve velkolepé katedrále Lajose Huszára *Icons in memory of János Pilinszky* pro mezzosoprán (vynikající **Jana Cvejnová**) a orchestr, bylo něco neuvěřitelného. Nádherně vystavěné témbry v orchestru i hlase, nápaditý zvukový materiál, skvěle vystavěná několikavětá forma, závat z hloubky sdělení. Však také publikum nechťelo přítomného maestra jen tak propustit.

Skladba Pēterise Vaskse *Episodi e Canto perpetuo per piano trio* přesvědčila, že i ve Sněmovním sále zámku, pověstném nepřijemně dlouhým dozvukem, může vypjatá a dramatická hudba vynít zřetelně a plasticky. Kompozice je široce rozkročená mezi tím, jak si představuji téměř neslyšnou hudbu sfér, a do extáze vybičovaným dramatismem. Samozřejmě by tak nevyzněla, nebýt skvělých hudebníků sdružených v klavírním triu **Solaris 3 (Anna Veverková, Martin Levický, Štěpán Filípek)**. Však mě cellista Filípek o pauze upozornil: „Počkejte, až uslyšíte Vaskse!“ Na též koncertě **Trio Opera (Barbora Šteflová, Štěpán Filípek, Ondřej Olos)** excelovalo v dramatickém i kontemplativním *Triu pro hoby, violoncello a klavír* dodnes nedostatečně ceněného (bohužel už zemřelého) brněnského skladatele Františka G. Emmerta.

Velkým hudebním svátkem se stalo vystoupení souboru **Konvergence**. Jakým způsobem interpreti uchopili např. skladby Valentina Silvestrova *Epitaf L. B. pro violu a klavír* či Ondřeje Štochla *Notturmo fragile!* Silvestrovovu kompozici v naprosto absolutním ztišení a zvnitřnění provedli způsobem hodným záznamu v některém světovém nahrávacím studiu violista **Ondřej Štochl** a pod jeho sugestivním vedením pianistka **Lucie Tóth**. Jak na laboratorních váhách odvažovali provzdušnělé a dýchající césurý, koruny, dlouhé tóny a tiché klenuté fráze. Podobně citlivě a plasticky vyzněla prostorově konci-

povaná intimní zpověď skladatele Ondřeje Štochla, kdy jednotliví hráči rozptýlení po rozlehlém Sněmovním sále zámku jemně zvýrazňovali kvadrofonní ráz skladby. Vystoupení dívčího **ISHA tria (Lucie Rozsnyó – soprán, Kristína Vaculová – flétna, Sára Medková – klavír)** nabídlo hudbu nesamoučelně experimentální, přitom posluchačsky vděčnou, plnou vynalézavých kompozičních prostředků, postupů a zvrátů. Ohromně mě

E. Letňanová (foto: archiv festivalu)

oslovily *New-Ancient-Stories* Ivo Medka. Možná pracovaly s obdobnými technickými a výrazovými prostředky jako *Récitations* Georgese Aperghise, přesto mě *Récitations* neskutečně štvaly stereotypním omíláním slov „désirer“ a „pourquoi“ a někdy až stupidními choreografickými a mimickými prvky. Zatímco Medkovy *Stories* byly úžasně nápadité v instrumentaci, do prostoru rozepjatým moderním zvukem, myšlenkovou bohatostí a takřka bezbřehou invencí. Zazněla také vynikající díla *Voice Toru Takemitsu* a *Pretty Ophelia* a *Poor Ophelia* Miloše Štědróně. Se jmény **Ivo Medka, Víta Zouhara, Jana Kavana** a Sary Medkové bylo spojeno jediné noční vystoupení v multimediální týmové kompozici *Tastes*. Duchovní symbolika byla

vyjádřena jak v předpřipravených zvukových, obrazových a video sekvencích, tak v živé akci. Materiální symbolika byla zhmotněná především gastronomickým prvkem – omeletami připravenými na místě „šéfkuchařem“ Ivo Medkem. Symbolickým propojením duchovna a materiálna byl pak přípitek autorů v závěru projektu se zvukomalebným cinknutím čísemi.

Z některých dalších výborných skladeb a interpretačních výkonů bych jmenoval alespoň **Matysovo kvarteto** s pěticí kvartetních děl Jiřího Matyse, společný koncert vynikající slovenské klavíristky a muzikoložky **Eleny Letňanové** ve skladbách Massimiliana Messieriho, Jana Vrkoče a Roberta Hejnara, klavíristy **Jana Krále** ve filozofické 3. *sonátě* Františka Emmerta a klavíristy **Luke**

Raffantiho v jímavém *Nocturne* Laurence Sherra; cellistku **Rebeccu** a fagotistu **Friedricha Edelmannovy** mj. v *Songs of Ascents* Maxe Sterna a *Elegy and Vision* Laurence Sherra; vystoupení varhaníka **Karla Hínera** ve skladbách Klementa Slavického (nádherné *Fresky*), Bohuslava Martinů a Petra Ebena (výběr z *Nedělní hudby*); reprevystoupení Plzeňáků – znamenité klavíristky **Věry Müllerové** ve 4. *klavírní sonátě* Petr, Laura a *dábel* Jiřího Bezděka, 8. *sonátě* Karla Pexidra či *Sonátě č. 1* Pavla Samiece.

Vedle nádherných kompozic ve vynikající interpretaci jsem vyslechl i skladby provedené po všech stránkách vzorově, které přesto ve mně zanechaly silně depresivní dojem. Autory a jejich díla jmenovat nebudu, musím však říci, že houslista **David Danel** svou dokonalou a sugestivní interpretací s tvůrčím využitím členitého prostředí

slavné rotundy v Květné zahradě depresivnost prezentovaných skladeb ještě zvýraznil. Umím si představit, jak by v tomto inspirativním prostředí a díky Danelově úžasné interpretační pokoře vyzněly skladby s pozitivnějšími vibracemi a duchovně silnější.

FORFEST letos znovu hostil třídní kolokviium na téma *Duchovní proudy v současnému umění*. Vystoupili přední odborníci z oblasti muzikologie, kulturologie, výtvarných a hudebních umění a veřejných médií z ČR, SR, Bulharska, Německa, Francie, USA, Itálie a San Marina. Součástí hlavního proudu FORFEST-u byly také tři výstavy obrazů a plastik Zdeňka Šplíchala, Miroslava Štěpánka (ČR) a Tommyho Barra (Irsko).

Jan GROSSMANN